2. OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

2.1. Ochrona zdrowia

Stan zdrowia mieszkańców Krakowa Jest gorszy od mieszkańców innych regionów kraju, co wynika między innymi z ponadnormatywnego zanieczyszczenia środowiska naturalnego.
Baza materialna lecznictwa jest zbyt mała w stosunku do potrzeb, co spowodowane jest również ponadregionalnym zasięgiem usług leczniczych krakowskiej służby zdrowia.

Na terenie miasta działa 13 szpitali ogólnych i klinicznych o ok.6700 łóżkach oraz Szpital Psychiatryczny im. J. Babińskiego o 1564 łóżkach.
Szpitale te w większości posiadają niekorzystne sytuację lokalowa.
Znaczna część łóżek mieści się bowiem w obiektach starych, wybudowanych jeszcze w ubiegłym wieku, nieodpowiadającym pełnionym funkcjom. Obecnie bardzo niekorzystna sytuacja finansowa, zarówno budżetu kraju jak i miasta powoduje szereg trudności związanych z realizacją już rozpoczętych inwestycji z zakresu służby zdrowia np. budowa Szpitala "B* w Nowej Hucie /o 861 łóżkach/ czy Szpitala Podgórskiego /o 634 łóżkach/.
W lecznictwie otwartym występuje problem właściwego zapewnienia opieki leczniczej w nowych osiedlach mieszkaniowych /brak przychodni osiedlowych/.
Zjawiskiem nowym w 1991 r. było powstanie szeregu prywatnych placówek lecznictwa otwartego o bardzo szerokiej gamie oferowanych usług, od stomatologicznych po chirurgię plastyczne.
Pomimo tego, że zadania z zakresu służby zdrowia należą do administracji państwowej, władze miasta w 1991 r. podejmowały działania i w tym zakresie.
- W lipcu 1991 r. Kraków został zgłoszony do Sieci Zdrowych Miast.
- Została nawiązana współpraca z Klinikę Hemato-Onkologicznę w Norymberdze oraz władzami służby zdrowia Norymbergi. Władze Norymbergii rozważają warunki i ew. możliwość przekazania dla Krakowa aparatów dializacyjnych /sztucznych nerek/.
- Została nawiązana współpraca z Komunalne Służbę Zdrowia Antwerpii.
- Miasto przygotowuje się do przejęcia niektórych placówek służby zdrowia.
- Prowadzone są działania przygotowawcze dla utworzenia Regionalnej Kasy Chorych w Krakowie.

2.2. Opieka społeczna

Trudna sytuacja gospodarcza kraju bardzo niekorzystnie odbija się na sytuacji finansowej rodzin. Rosnące bezrobocie, trudna sytuacja mieszkaniowa spowodowały w ubiegłym roku wzrost liczby osób uprawnionych do korzystania z pomocy społecznej.
W 1991 r. pomoc społeczna realizowana była przez cztery Dzielnicowe Ośrodki Pomocy Społecznej, zatrudniające 255 osób, z czego 154 w Dziale Pomocy środowiskowej mającym swoje siedziby w 49 Przychodniach Rejonowych.

Udzielono pomocy 32.237 osobom i rodzinom, z czego pomoce materialne zostały objęte 23.696 osoby, pomoce usługowe 1.475 osób i pracę socjalne 24.222 osoby.
Łączne wydatki na pomoc materialne w 1991 r. wyniosły 53.161 mld zł z czego 9.706 mld zł to zadania własne, finansowane z budżetu miasta.
Podstawowe formy świadczeń to zasiłki stałe i zasiłki okresowe /ok.16,6 mld zł/, pomoc mieszkaniowa /ok.16,3 mld zł/, a pozostałe formy to: zasiłki na usamodzielnienie gospodarcze, pomoc dla kombatantów i zasiłki celowe /np. koszty pogrzebu. leczenia i leków, schronienia, żywności, odzieży, remontu mieszkań, opału itd./.
Analiza przyczyn trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin korzystających z opieki społecznej wykazała, że aż ok.57 % to przypadki osób i rodzin o niskich dochodach, w ok.38 % przyczynę jest długotrwała choroba lub samotność, w ok.9 % przyczynę jest bezradność, w 5 % przyczynę jest bezrobocie. Pozostałe przyczyny to: rodzina niepełna, inwalidztwo i patologia społeczna, często bywa, że kilka przyczyn występuje razem.

Narastająca potrzeba świadczeń z zakresu opieki, społecznej, a w związku z tym znaczny wzrost ilości zadań spowodowały konieczność zmian organizacyjnych w jednostkach realizujących opiekę społeczna.
Uchwałę Rady Miasta z października 1991 r, utworzony został Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie.
Dotychczasowe Dzielnicowe Ośrodki Pomocy Społecznej weszły w skład MOPS jako jego wewnętrzne komórki organizacyjne, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest wyodrębnione jednostkę

budżetowa, przy pomocy której Zarząd Miasta wykonuje zadania w zakresie pomocy społecznej, zarówno zadań własnych miasta jak I zadań administracji państwowej zleconych miastu.
Jednym z zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest prowadzenie dziennych domów pomocy społecznej i ośrodków opiekuńczych o zasięgu lokalnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki.
Kraków posiada 12 domów pomocy społecznej o 2256 miejscach.
Nie zaspakaja to jednak potrzeb w tym zakresie.
W ub.r. został zorganizowany Dzienny Dom Pomocy Społecznej "Socius".

2.3. Żłobki
W 1991 r. działalnością opiekuńcza było objętych 1.855 dzieci w 31 żłobkach.
W ciągu 1991 r. zaznaczył się dalszy spadek zapotrzebowania na opiekę nad dziećmi do lat 3.
Mimo likwidacji 2 żłobków, w pozostałych, wolnych zostało 260 miejsc. Spowodowane to jest przede wszystkim trudnościami w znalezieniu pracy przez młode matki, pewną barierą są też wysokie koszty pobytu dziecka w żłobku w stosunku do niskich dochodów młodych rodzin,

2.4. Izba Wytrzeźwień
W 1991 r. została przeprowadzona analiza finansowa Izby Wytrzeźwień, wyznaczone zostały metody egzekwowania jej (należności. Doprowadziło to do prawidłowej sytuacji samofinansowania się Izby i eliminację kosztów obciężających budżet miasta.
W ub.roku Izba Wytrzeźwien miała 9.558 pensjonariuszy.